

Vergaderjaar 2025–2026

29 477

Geneesmiddelenbeleid

Nr. 950

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN VOLKSGEZONDHEID, WELZIJN EN SPORT

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 7 oktober 2025

Drugsgebruik brengt altijd gezondheidsrisico's met zich mee. Het gebruik van drugs is geen onderdeel van een normale, gezonde leefstijl. Daarom is het voorkomen en verminderen van drugsgebruik van groot belang voor een vitale samenleving. Het overgrote deel van de mensen in Nederland gebruikt geen drugs. Tegelijkertijd is het de realiteit dat er drugs worden gebruikt – ondanks dat drugsbezit verboden is – en er onder sommige groepen Nederlanders sprake is van stijgend drugsgebruik, zoals onder jongeren in het uitgaansleven. Daarom zet ik mij, onder andere met de Samenhangende preventiestrategie¹, in om drugsgebruik te voorkomen. Cannabis blijft de meest gebruikte drug in Nederland: in 2023 gebruikte zo'n 8% van de volwassenen en 7% van de 12- t/m 18-jarigen het afgelopen jaar cannabis. Van de jongeren in de leeftijd van 16–20 jaar gebruikte 3% het afgelopen jaar XTC en 1,2% cocaïne. In deze preventiestrategie heb ik ambities gesteld voor het terugdringen van cannabisgebruik en het gebruik van andere drugs.

Meer recente ontwikkelingen maken dat ik zorgen heb over de opkomst van het gebruik van crack cocaïne en een mogelijke opkomst van synthetische opioïden.

In dat kader bied ik uw Kamer enkele rapportages op het gebied van drugs aan. Het betreft de «preparedness scan» van het Trimbos-instituut, een onderzoek naar hoog-risico harddruggebruik in Nederland (OPAAK-studie) van het Trimbos-instituut in samenwerking met Stichting Mainline, het jaarverslag 2024 en een brief met factsheets over cannabis en cocaïne van de Nationale Rapporteur Verslavingen.

¹ <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/rapporten/2025/06/13/samenhangende-preventiestrategie>

Preparedness scan

Uw Kamer is bij brief van 18 maart jl.² geïnformeerd over een landelijke waarschuwing met betrekking tot vervuiling van online aangekochte oxycodon pillen met de gevaarlijke stof nitazeen. Vanwege de zorg over een toename van nitazenen op de Europese markt, is het van belang om goed voorbereid te zijn op de opkomst van deze synthetische opioïden in Nederland. Het Trimbos-instituut heeft daarom opdracht gekregen om te komen tot een preparedness scan. Deze scan is gereed en bied ik u hierbij aan. Het rapport bevat diverse aanbevelingen, waarvan ik de uitwerking overlaat aan een volgend kabinet. Wel ga ik binnenkort met het Trimbos-instituut in gesprek over welke stappen op de korte termijn kunnen worden gezet inzake verbetering van onder andere de risicocommunicatie en monitoring en signalering. Daarnaast wijs ik uw Kamer op het onlangs voorgenomen besluit om de nitazenen, zeer gevaarlijke synthetische opioïden, als stofgroep toe te voegen aan lijst IA bij de Opiumwet. Dit besluit, dat momenteel openbaar is voor internetconsultatie, draagt in belangrijke mate bij aan de voorbereiding op een mogelijke opkomst van synthetische opioïden in ons land.

Opaak rapport

Op verzoek van het Ministerie van VWS heeft het Trimbos-instituut in samenwerking met Stichting Mainline een studie uitgevoerd om informatie te verschaffen over de (opkomende) populaties met hoogrisico-gebruik van opioïden en hoogrisico-gebruik van crack cocaïne. Bijgaand treft uw Kamer het rapport van deze studie. Belangrijke bevinding is dat het gebruik van crack-cocaïne is toegenomen en gepaard gaat met aanzienlijke risico's voor de gezondheid en de veiligheid. De aanbeveling is om beleidsmaatregelen te treffen om deze risico's te verminderen en de toegang tot de zorg van deze populaties te bevorderen. De opvolging van de aanbevelingen laat ik over aan een volgend kabinet.

Jaarverslag 2024 Nationaal Rapporteur Verslavingen

Met deze brief bied ik uw Kamer, conform het Instellingsbesluit, het jaarverslag 2024 van de Nationaal Rapporteur Verslavingen (NRV) aan. Het jaarverslag geeft een overzicht van de werkzaamheden en publicaties van de NRV in 2024. In tegenstelling tot het jaarverslag 2023 heeft de NRV ervoor gekozen om in het jaarverslag 2024 geen uitgebreide inhoudelijke beschrijvingen en adviezen op te nemen. Inhoudelijke advisering door de NRV vindt plaats via zelfstandige publicaties en brieven die ik separaat aan uw Kamer aanbied. Het jaarverslag behoeft daarom geen opvolging in de vorm van een beleidsreactie.

Brief met factsheets cannabis en cocaïne Nationaal Rapporteur Verslavingen

Het Trimbos-instituut heeft in opdracht van de NRV twee duidingssessies met deskundigen georganiseerd over cannabis en cocaïne met het doel om meer inzicht te krijgen in de tegenstrijdige trends van toenemend (riskant) gebruik van deze middelen tegen een licht dalende hulpvraag binnen de verslavingszorg. Trimbos heeft naar aanleiding van de sessies twee factsheets opgesteld waarin een overzicht wordt gegeven van ontwikkelingen in het gebruik van cannabis en cocaïne, wordt gekeken naar de verschillende gebruikersgroepen en wat we weten van riskant gebruik en verslaving binnen en buiten de verslavingszorg. Op basis van de resultaten van de duidingssessies worden conclusies en aanbevelingen

² Kamerstuk 29 477, nr. 926

geformuleerd voor het preventie- en zorgbeleid. In zijn brief vat de NRV eerst de factsheets samen en bespreekt hij vervolgens de belangrijkste aanbevelingen.

De belangrijkste conclusie van de NRV is dat riskant cannabis- en cocaïnegebruik met name plaatsvindt onder kwetsbare groepen; mensen die veelal niet zelfstandig

hun problemen kunnen oplossen. Dit moet volgens hem richtinggevend zijn voor het preventie- en zorgbeleid. De NRV doet hier een aantal aanbevelingen en suggesties voor. Het is aan een volgend kabinet om met een inhoudelijke reactie op deze aanbevelingen te komen.

De Staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport,
J.Z.C.M. Tielen